

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 1.5-2444-25
Ert dnr Fi2025/02393

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se /
fi.ofa.ko@regeringskansliet.se.

Yttrande över promemoria Anpassningar till EU-förordningen om allmän produktsäkerhet och reglering av vissa andra säkerhetskrav, Fi 2024:F.

Juridiska institutionen vid Umeå universitet har haft uppdraget att bereda Umeå universitets remissyttrande över Finansdepartementets promemoria Anpassningar till EU-förordningen om allmän produktsäkerhet och reglering av vissa andra säkerhetskrav, Fi2024:F. Yttrandet har utarbetats av universitetslektor Ann-Sofie Henrikson, doktorand Maria Eklund, universitetsadjunkt Eva Kjellin samt universitetslektor Jan Leidö.

Sammanfattning

Juridiska institutionen vid Umeå universitet ställer sig i huvudsak positiv till det förslag som presenteras i promemorian.

Mot bakgrund av att antalet osäkra produkter som erbjuds på onlinemarknadsplatser kan befaras komma att öka behövs effektiva och kännbara sanktioner för att säkra och upprätthålla konsumentskyddet i detta avseende. Ett sätt att ytterligare stärka konsumentskyddet i lagen om kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om allmän produktsäkerhet genom effektiva sanktioner skulle kunna vara att vända bevisbördan för sanktioner. Därigenom skulle den ekonomiska aktören eller en leverantör i stället behöva visa att denne inte genom uppsåt eller oaktsamhet gjort sig skyldig till en överträdelse genom att åsidosätta någon av sina skyldigheter.

Vad beträffar förslag till lag (2026:000) om konsumenttjänsters säkerhet skulle det för det första vara önskvärt att slippa den svåröverblickbara systematiken i 3 §. För det andra skulle en utförligare beskrivning av vilka tjänster som omfattas av nämnda lag vara önskvärd.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 1.5-2444-25
Ert dnr Fi2025/02393

Anpassningar till EU-förordningen om allmän produktsäkerhet

Juridiska institutionen föreslår att bevisbördan i 13 § förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om allmän produktsäkerhet vänds och ges följande lydelse: En ekonomisk aktör eller en leverantör av en onlinemarknadsplats ska åläggas en sanktionsavgift om aktören inte visar att överträdelsen inte begåtts uppsåtligen eller av oaktsamhet genom att denne har åsidosatt någon av sina skyldigheter enligt artikeln.

Enligt artikel 44 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner. Den föreslagna regleringen av sanktionsavgifter vid uppsåt eller oaktsamhet i 13 § har visserligen utformats i linje med annan reglering. Men mot bakgrund av den ekonomiska aktörens eller leverantörens goda möjligheter av att införa och dokumentera rutiner för att minska risken och effekten av osäkra produkter och konsumenters svårigheter att visa att den ekonomiska aktören eller leverantören agerat uppsåtligt eller oaktsamt, t.ex. genom att erbjuda produkter eller produkter från tillverkare med redan kända produktsäkerhetsproblem, kan en omvänd bevisbördan vara ett sätt att säkerställa effektiva sanktioner. En sådan förändring skulle endast innebära att ekonomiska aktörer eller leverantörer behöver införa vissa rutiner för att undvika eller minimera effekterna av osäkra produkter och kunna uppvisa dessa rutiner för att undvika ansvar, utan att för den delen utöka ansvaret.

En sådan ordning skulle visserligen avvika från hur sanktionsavgifter är formulerade i annan lagstiftning, men framstår ändå som rimlig med tanke på vikten av produktsäkerhet samt att mängden osäkra produkter via onlinemarknadsplatser ökar och svårigen kan hanteras på andra sätt, t.ex. genom ökade tullar från länder med lägre ställda produktsäkerhetskrav.

Förslaget till lag om konsumenttjänsters säkerhet

Undantag från lagens tillämpningsområde

Lagstiftningen på konsumentområdet har alltmer kommit att likna ett lapptäckande, med ett stort antal svåröverskådliga specialregleringar. Utformningen av 3 §, och då särskilt bestämmelsens andra stycke, i förslaget

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 1.5-2444-25
Ert dnr Fi2025/02393

till lag (2026:000) om konsumenttjänsters säkerhet, med en uppräknning av generella undantag försvårar efterlevnaden. Den öppna formuleringen kan också göra bestämmelsen svårtolkad i takt med att andra författningar kan komma att ändras över tid och riskera att lagen kringgås.

Avsaknad av legaldefinition av tjänst

Juridiska institutionen ställer sig tveksam till de skäl som anges i promemorian på s. 140 f. mot att inte lämna en legal definition av begreppet tjänst. Att överlämna frågor om konsumentskydd till rättstillämpningen skapar ett oklart rättsläge. Om varken näringsidkare eller aktuella tillsynsmyndigheter kan tolka vilka tjänster som omfattas kan regleringen förlora sin konsumentskyddande funktion (jmf. Stockholms tingsrätt B 10252-23).

I ärendet har dekan Ulrika Haake, samhällsvetenskaplig fakultet, fattat beslut. Fakultetssamordnare Åsa P. Isaksson har varit föredragande.

Ulrika Haake
Dekan

Åsa P. Isaksson
Fakultetssamordnare